

מאכלכם ואת משתיכם אשר למה יראה את פניכם זעפים מן הילדים אשר כגילכם וחיבתם את ראשי למלך¹¹ ויאמר דניאל אל המלצר אשר מנה שר הסריסים על דניאל חנניה מישאל ועזריה¹² נס נא את עבדיך ימים עשרה ויתנו לנו מן הזרעים ונאכלה ומים ונשתה¹³ ויראו לפניך מראינו ומראה הילדים האכלים את פתבג המלך וכאשר תראה עשה עם עבדיך¹⁴ וישמע להם לדבר הזה וינסם ימים עשרה¹⁵ ומקצת ימים עשרה נראה מראיהם טוב ובריאי בשר מן כל הילדים האכלים את פתבג המלך¹⁶ ויהי המלצר נשא את פתבגם ויין משתיהם ונתן להם זרענים¹⁷ והילדים האלה ארבעתם נתן להם האלהים מדע והשכל בכל ספר וחכמה ודניאל הבין בכל חזון וחלמות¹⁸ ולמקצת הימים אשר אמר המלך להביאם ויביאם שר הסריסים לפני נבכדנצר¹⁹ וידבר אתם המלך ולא נמצא מכלם כדניאל חנניה מישאל ועזריה ויעמדו לפני המלך²⁰ וכל דבר חכמת בינה אשר בקש מהם המלך וימצאם עשר ידות על כל החרטמים האשפים אשר בכל מלכותו²¹ ויהי דניאל עד שנת אחת לכורש המלך פ

2 ובשנת שתים למלכות נבכדנצר חלם נבכדנצר חלמות ותתפעם רוחו ושנתו

Daniel

דניאל

1 בשנת שלוש למלכות יהויקים מלך יהודה בא נבוכדנאצר מלך בבל ירושלם ויצר עליה² ויתן אדני בידו את יהויקים מלך יהודה ומקצת כלי בית האלהים ויביאם ארץ שנער בית אלהיו ואת הכלים הביא בית אוצר אלהיו³ ויאמר המלך לאשפנו רב סריסיו להביא מבני ישראל ומזרע המלוכה ומן הפרתמים⁴ ילדים אשר אין בהם כל מאום מום וטובי מראה ומשכילים בכל חכמה וידעי דעת ומביני מדע ואשר כח בהם לעמד בהיכל המלך וללמדם ספר ולשון כשדים⁵ וימן להם המלך דבר יום ביומו מפת בג המלך ומיין משתיו ולגדלם שנים שלוש ומקצתם יעמדו לפני המלך⁶ ויהי בהם מבני יהודה דניאל חנניה מישאל ועזריה⁷ וישם להם שר הסריסים שמות וישם לדניאל בלטשאצר ולחנניה שדרך ולמישאל מישך ולעזריה עבד נגו⁸ וישם דניאל על לבו אשר לא יתגאל בפתבג המלך וביין משתיו ויבקש משר הסריסים אשר לא יתגאל⁹ ויתן האלהים את דניאל לחסד ולרחמים לפני שר הסריסים¹⁰ ויאמר שר הסריסים לדניאל ירא אני את אדני המלך אשר מנה את

איתוהי¹² כל קבל דנה מלכא בנס וקצף
 שגיא ואמר להובדה לכל חכימי
 בבל¹³ ודתא נפקת וחכימיא מתקטלין
 ובעו דניאל וחברוהי להתקטלה פ
¹⁴ באדין דניאל התיב עטא וטעם לאריוך
 רב טבחיא די מלכא די נפק לקטלה
 לחכימי בבל¹⁵ ענה ואמר לאריוך שליטא
 די מלכא על מה דתא מהחצפה מן קדם
 מלכא אדין מלתא הודע אריוך
 לדניאל¹⁶ ודניאל על ובעה מן מלכא די
 זמן ינתן לה ופשרא להחוויה למלכא פ
¹⁷ אדין דניאל לביתה אזל ולחנניה מישאל
 ועזריה חברוהי מלתא הודע¹⁸ ורחמין
 למבעא מן קדם אלה שמיא^c על רזה דנה
 די לא יהבדון דניאל וחברוהי עם שאר
 חכימי בבל¹⁹ אדין לדניאל בחזוא די
 ליליא רזה גלי אדין דניאל ברך לאלה
 שמיא²⁰ ענה דניאל ואמר להוא שמה די
 אלהא מברך מן עלמא ועד עלמא די
 חכמתא וגבורתא די לה היא²¹ והוא
 מהשנא עדניא זומניא מהעדה מלכין
 ומהקים מלכין יהב חכמתא לחכימין
 ומנדעא לידעי בינה²² הוא גלא עמיקתא
 ומסרתא ידע מה בחשוכא **ונהירא**
ונהורא עמה שרא²³ לך אלה אבהתי
 מהודא ומשבח אנה די חכמתא וגבורתא
 יהבת לי וכען הודעתני די בעינא מנד די

נהיתה עליו² ויאמר המלך לקרא
 לחרטמים ולאשפים ולמכשפים ולכשדים
 להגיד למלך חלמתיו ויבאו ויעמדו לפני
 המלך³ ויאמר להם המלך חלום חלמתי
 ותפעם רוחי לדעת את החלום⁴ וידברו
 הכשדים למלך ארמית מלכא לעלמין חיי
 אמר חלמא **לעבדיך** **לעבדך** ופשרא
 נחוא⁵ ענה מלכא ואמר **לכשדיא** **לכשדאי**
 מלתא מני אזדא הן לא תהודעונני חלמא
 ופשרה הדמין תתעבדון ובתיכון נולי
 יתשמון⁶ והן חלמא ופשרה תהחון מתנן
 ונבזבה ויקר שגיא תקבלון מן קדמי להן
 חלמא ופשרה החוני⁷ ענו תנינות ואמרין
 מלכא חלמא יאמר לעבדוהי ופשרה
 נהחווה⁸ ענה מלכא ואמר מן יציב ידע
 אנה די עדנא אנתון זבנין כל קבל די
 חזיתון די אזדא מני מלתא⁹ די הן חלמא
 לא תהודענני חדה היא דתכון ומלה
 כדבה ושחיתה **הזמנתון** **הזדמנתון**^a למאמר
 קדמי עד די עדנא ישתנא להן חלמא
 אמרו לי ואנדע די פשרה תהחונני¹⁰ ענו
כשדיא **כשדאי** קדם מלכא ואמרין לא איתי
 אנש על יבשתא די מלת מלכא יוכל
 להחוויה כל קבל די כל מלך רב ושליט
 מלה כדנה לא שאל לכל חרטם ואשף
 וכשדי¹¹ ומלתא די מלכה שאל יקירה
 ואחרן לא איתי די יחונה קדם מלכא להן
 אלהין די מדרהון עם בשרא לא

c We read one or more accents in L differently than BHS. Often this notation indicates a typographical error in BHS.

a Adaptations to a Qere which L and BHS, by their design, do not indicate.

די כסף מעוהי וירכתה די נחש³³ שקוהי
 די פרזל רגלוהי **מנהון** מנהין די פרזל **ומנהון**
ומנהין די חסף³⁴ חזה הוית עד די
 התגזרת אבן די לא בידין ומחת לצלמא
 על רגלוהי די פרזלא וחספא והדקת
 המון³⁵ באדין דקו כחדה פרזלא חספא
 נחשא כספא ודהבא והוון כעור מן אדרי
 קיט ונשא המון רוחא וכל אתר לא
 השתכח להון ואבנא די מחת לצלמא
 הות לטור רב ומלת כל ארעא³⁶ דנה
 חלמא ופשרה נאמר קדם מלכא³
⁷ אנתה^{qn} מלכא מלך מלכיא די אלה
 שמיא מלכותא חסנא ותקפא ויקרא יהב
 לך³⁸ ובכל די **דארין** **דירין** בני אנשא חיות
 ברא ועוף שמיא יהב בידך והשלטך
 בכלהון אנתה הוא^{qn} ראשה די דהבא³
⁹ ובתרך תקום מלכו אחרי ארעא¹ מנך
 ומלכו **תליתיא** **תליתאה** אחרי די נחשא די
 תשלט בכל ארעא⁴⁰ ומלכו **רביעיה** **רביעאה**
 תהוא תקיפה כפרזלא כל קבל די פרזלא
 מהדק וחשל כלא וכפרזלא די מרעע כל
 אלין תדק ותרע⁴¹ ודי חזיתה רגליא
 ואצבעתא **מנהון** **מנהן** k חסף די פחר **ומנהון**

מלת מלכא הודעתנא²⁴ כל קבל דנה
 דניאל על על אריוך די מני מלכא
 להובדה לחכימי בבל אזל וכן אמר לה
 לחכימי בבל אל תהובד העלני קדם
 מלכא ופשרא למלכא אחוא s²⁵ אדין
 אריוך בהתבהלה הנעל לדניאל קדם
 מלכא וכן אמר לה די השכחת גבר מן
 בני גלותא די יהוד די פשרא למלכא
 יהודע²⁶ ענה מלכא ואמר לדניאל די
 שמה בלטשאצר **האיתך** **האיתך** כהל
 להודעתני חלמא די חזית ופשרה²⁷ ענה
 דניאל קדם מלכא ואמר רזה די מלכא
 שאל לא חכימין אשפין חרטמין גזרין
 יכלין להחוויה למלכא²⁸ ברם איתי אלה
 בשמיא גלא רזין והודע למלכא נבוכדנצר
 מה די להוא באחרית יומיא חלמך וחזוי
 ראשך על משכבך דנה הוא פ
²⁹ אנתה^{qn} מלכא רעיונך על משכבך
 סלקו מה די להוא אחרי דנה וגלא רזיא
 הודעך מה די להוא³⁰ ואנה לא בחכמה
 די איתי בי מן כל חייא רזא דנה גלי לי
 להן על דברת די פשרא למלכא יהודעון
 ורעיוני לבבך תנדע³¹ אנתה^{qn} מלכא חזה
 הוית ואלו צלם חד שגיא צלמא דכן רב
 וזיוה יתיר קאם לקבלך ורוה דחיל³² הוא
 צלמא ראשה די דהב טב חדוהי ודרעוהי

n Marks an anomalous form.

q We have abandoned or added a ketib/qere relative to BHS. In doing this we agree with L against BHS.

n Marks an anomalous form.

q We have abandoned or added a ketib/qere relative to BHS. In doing this we agree with L against BHS.

l BHS has been faithful to the Leningrad Codex where there might be a question of the validity of the form and we keep the same form as BHS.

k We read one or more consonants in L differently from

n Marks an anomalous form.

q We have abandoned or added a ketib/qere relative to BHS. In doing this we agree with L against BHS.

n Marks an anomalous form.

q We have abandoned or added a ketib/qere relative to BHS. In doing this we agree with L against BHS.

3 נבוכדנצר מלכא עבד צלם די דהב רומה אמין שתין פתיה אמין שת אקימה בבקעת דורא במדינת בבל² ונבוכדנצר מלכא שלח למכנש לאחשדרפניא סגניא ופחותא אדרגוריא גדבריא דתבריא תפתיא וכל שלטני מדינתא למתא לחנכת צלמא די הקים נבוכדנצר מלכא³ באדין מתכנשין אחשדרפניא סגניא ופחותא אדרגוריא גדבריא דתבריא תפתיא וכל שלטני מדינתא לחנכת צלמא די הקים נבוכדנצר מלכא **וקאמין וקימין** לקבל צלמא די הקים נבוכדנצר⁴ וכרוזא קרא בחיל לכון אמרין עממיא אמיא ולשניא⁵ בעדנא די תשמעון קל קרנא משרוקיתא **קיתרוס** **קתרוס** סבכא פסנתרין סומפניה וכל זני זמרא תפלון ותסגדון לצלם דהבא די הקים נבוכדנצר מלכא⁶ ומן די לא יפל ויסגד בה שעתא יתרמא לגוא אתון נורא יקדתא⁷ כל קבל דנה בה זמנא כדי שמעין כל עממיא קל קרנא משרוקיתא **קיתרס** **קתרוס** שבכא פסנטרין וכל זני זמרא נפלין כל עממיא אמיא ולשניא סגדין לצלם דהבא די הקים נבוכדנצר מלכא⁸ כל קבל דנה בה זמנא קרבו גברין כשדאין ואכלו קרציהון די יהודיא⁹ ענו ואמרין לנבוכדנצר מלכא מלכא לעלמין חיי¹⁰ **אנתה** **אנת** מלכא שמת טעם די כל אנש די ישמע קל

ומנהין פרזל מלכו פליגה תהוה ומן נצבתא די פרזלא להוא בה כל קבל די חזיתה פרזלא מערב בחסף טינא⁴² ואצבעת רגליא **מנהון** **מנהין** פרזל **ומנהון** **ומנהין** חסף מן קצת מלכותא תהוה תקיפה ומנה תהוה תבירה⁴³ **די** **ודי** חזית פרזלא מערב בחסף טינא מתערבין להון בזרע אנשא ולא להון דבקין דנה עם דנה הא כדי פרזלא לא מתערב עם חספא⁴⁴ וביומיהון די מלכיא אנון יקים אלה שמיא מלכו די לעלמין לא תתחבל ומלכותה לעם אחרן לא תשתבק תדק ותסיף כל אלין מלכותא והיא תקום לעלמיא⁴⁵ כל קבל די חזית די מטורא אתגזרת אבן די לא בידין והדקת פרזלא נחשא חספא כספא ודהבא אלה רב הודע למלכא מה די להוא אחרי דנה ויציב חלמא ומהימן פשרה פ ⁴⁶ באדין מלכא נבוכדנצר נפל על אנפוהי ולדניאל סגד ומנחה וניחחין אמר לנסכה לה⁴⁷ ענה מלכא לדניאל ואמר מן קשט די אלהכון הוא אלה אלהין ומרא מלכין וגלה רזין די יכלת למגלא רזה דנה⁴⁸ אדין מלכא לדניאל רבי ומתנן רברבן שגיאן יהב לה והשלטה על כל מדינת בבל ורב סגנין על כל חכימי בבל⁴⁹ ודניאל בעא מן מלכא ומני על עבידתא די מדינת בבל לשדרך מישך ועבד נגו ודניאל בתרע מלכא פ

BHS.

לא ידיע להוא לך מלכא די לאלהיך
 לאלהיך^q לא איתנא פלחין ולצלם
 דהבא די הקימת לא נסגד ם¹⁹ באדין
 נבוכדנצר התמלי חמא וצלם אנפוהי
 אשתנו אשתני על שדרך מישך ועבד נגו
 ענה ואמר למזא לאתונא חד שבעה על
 די חזה למזיה²⁰ ולגברין גברי חיל די
 בחילה אמר לכפתה לשדרך מישך ועבד
 נגו למרמא לאתון נורא יקדתא²¹ באדין
 גבריא אלך כפתו בסרבליהון פטישהון
 פטישהון^y וכרבלתהון ולבשיהון ורמיו
 לגוא אתון נורא יקדתא²² כל קבל דנה
 מן די מלת מלכא מחצפה ואתונא אזה
 יתירא גבריא אלך די הסקו לשדרך
 מישך ועבד נגו קטל המון שביבא די
 נורא²³ וגבריא אלך תלתהון שדרך מישך
 ועבד נגו נפלו לגוא אתון נורא יקדתא
 מכפתין ן
²⁴ אדין נבוכדנצר מלכא תוה וקם
 בהתבהלה ענה ואמר להדברוהי הלא
 גברין תלתא רמינא לגוא נורא מכפתין
 ענין ואמרין למלכא יציבא מלכא²⁵ ענה
 ואמר הא אנה חזה גברין ארבעה שרין
 מהלכין בגוא נורא וחבל לא איתי בהון
 ורוה די רביעיא רביעא דמה לבר
 אלהין ם²⁶ באדין קרב נבוכדנצר
 לתרע אתון נורא יקדתא ענה ואמר

קרנא משרקיתא קיתרס קתרוס שבכא
 פסנתרין וסיפניה וסופניה וכל זני זמרא יפל
 ויסגד לצלם דהבא¹¹ ומן די לא יפל ויסגד
 יתרמא לגוא אתון נורא יקדתא¹² איתי
 גברין יהודאין די מנית יתהון על עבידת
 מדינת בבל שדרך מישך ועבד נגו גבריא
 אלך לא שמו עליך עלך מלכא טעם לאלהיך
 לאלהיך לא פלחין ולצלם דהבא די
 הקימת לא סגדין ם¹³ באדין
 נבוכדנצר ברגז וחמה אמר להיתיה
 לשדרך מישך ועבד נגו באדין גבריא
 אלך היתיו קדם מלכא¹⁴ ענה נבוכדנצר
 ואמר להון הצדא שדרך מישך ועבד נגו
 לאלהי לא איתיכון פלחין ולצלם דהבא
 די הקימת לא סגדין¹⁵ כען הן איתיכון
 עתידין די בעדנא די תשמעון קל קרנא
 משרוקיתא קיתרס קתרוס^y שבכא
 פסנתרין וסומפניה וכל זני זמרא תפלון
 ותסגדון לצלמא די עבדת והן לא תסגדון
 בה שעתה תתרמון לגוא אתון נורא
 יקדתא ומן הוא אלה די¹ ישיזבנכון מן
 ידי¹⁶ ענו שדרך מישך ועבד נגו ואמרין
 למלכא נבוכדנצר לא חשחין אנחנה על
 דנה פתגם להתבותך¹⁷ הן איתי אלהנא
 די אנחנא פלחין יכל לשיזבותנא מן אתון
 נורא יקדתא ומן ידך מלכא ישיזב¹⁸ והן

q We have abandoned or added a ketib/qere relative to BHS. In doing this we agree with L against BHS.

y Yathir readings in L which we have designated as Qeres when both Dothan and BHS list a Qere.

y Yathir readings in L which we have designated as Qeres when both Dothan and BHS list a Qere.

1 BHS has been faithful to the Leningrad Codex where there might be a question of the validity of the form and we keep the same form as BHS.

בהיכלי² חלם חזית וידחלנני והרהרין על משכבי וחזוי ראשי יבהלנני³ ומני שים טעם להנעלה קדמי לכל חכימי בבל די פשר חלמא יהודענני⁴ באדין **עללין עלין** חרטמיא אשפיא **כשדיא** **כשדאי** וגזריא וחלמא אמר אנה קדמיהון ופשרה לא מהודעין לי⁵ ועד אחרין על קדמי דניאל די שמה בלטשאצר כשם אלהי ודי רוח אלהין קדישין בה וחלמא קדמוהי אמרת⁶ בלטשאצר רב חרטמיא די אנה ידעת די רוח אלהין קדישין בך וכל רז לא אנס לך חזוי חלמי די חזית ופשרה אמר⁷ וחזוי ראשי על משכבי חזה הוית ואלו אילן בגוא ארעא ורומה שגיא⁸ רבה אילנא ותקף ורומה ימטא לשמיא וחזותה לסוף כל ארעא⁹ עפיה שפיר ואנבה שגיא ומזון לכלא בה תחתוהי תטלל חיות ברא ובענפוהי **ידרון ידורן** צפרי שמיא ומנה יתזין כל בשרא¹⁰ חזה הוית בחזוי ראשי על משכבי ואלו עיר וקדיש מן שמיא נחת¹¹ קרא בחיל וכן אמר גדו אילנא וקצצו ענפוהי אתרו עפיה ובדרו אנבה תנד חיותא מן תחתוהי וצפריא מן ענפוהי¹² ברם עקר שרשוהי בארעא שבקו ובאסור די פרזל ונחש בדתאא די ברא ובטל שמיא יצטבע ועם חיותא חלקה בעשב ארעא¹³ לבבה מן **אנושא** **אנושא** ישנון ולבב חיוה יתיהב לה ושבעה עדנין יחלפון עלוהי¹⁴ בגזרת עירין

שדרך מישך ועבד נגו עבדוהי די אלהא **עליא** **עלאה** פקו ואתו באדין נפקין שדרך מישך ועבד נגו מן גוא נורא²⁷ ומתכנשין אחשדרפניא סגניא ופחותא והדברי מלכא חזין לגבריא אלך די לא שלט נורא בגשמהון ושער ראשהון לא התחרך וסרבליהון לא שנו וריח נור לא עדת בהון²⁸ ענה נבוכדנצר ואמר בריך אלההון די שדרך מישך ועבד נגו די שלח מלאכה ושיזב לעבדוהי די התרחצו עלוהי ומלת מלכא שניו ויהבו **גשמהון** **גשמהון** די לא יפלחון ולא יסגדון לכל אלה להן לאלההון²⁹ ומני שים טעם די כל עם אמה ולשן די יאמר **שלה** **שלו** על אלההון די שדרך מישך ועבד נגוא הדמין יתעבד וביתה נולי ישתוה כל קבל די לא איתי אלה אחרן די יכל להצלה כדנה³⁰ באדין מלכא הצלח לשדרך מישך ועבד נגו במדינת בבל פ³¹ נבוכדנצר מלכא לכל עממיא אמיא ולשניא די **דארין** **דירין** בכל ארעא שלמכון ישגא³² אחיא ותמהיא די עבד עמי אלהא **עליא** **עלאה** שפר קדמי להחווה³³ אתוהי כמה רברבין ותמהוהי כמה תקיפין מלכותה מלכות עלם ושלטנה עם דר ודר

4 אנה נבוכדנצר שלה הוית בביתי ורענן

y Yathir readings in L which we have designated as Qeres when both Dothan and BHS list a Qere.

ועם חיות ברא להוה מדרך ועשבא
 כתורין לך יטעמון ומטל שמיא לך
 מצבעין ושבעה עדנין יחלפון עלך^q עד
 די תנדע די שליט עליא^q במלכות אנשא
 ולמן די יצבא יתננה²³ ודי אמרו למשבק
 עקר שרשוהי די אילנא מלכותך לך
 קימה מן די תנדע די שלטן שמיא²⁴ להן
 מלכא מלכי ישפר עלך^{עליד} וחטיד^ו וחטאך
 בצדקה פרק ועויתך במחן ענין הן תהוא
 ארכה לשלותך²⁵ בלא מטא על
 נבוכדנצר מלכא פ
²⁶ לקצת ירחין תרי עשר על היכל
 מלכותא די בבל מהלך הוה²⁷ ענה מלכא
 ואמר הלא דא היא בבל רבתא די אנה
 בניתה לבית מלכו בתקף חסני וליקר
 הדרי²⁸ עוד מלתא בפס מלכא קל מן
 שמיא נפל לך אמרין נבוכדנצר מלכא
 מלכותה עדת מנך²⁹ ומן אנשא לך טרדין
 ועם חיות ברא מדרך עשבא כתורין לך
 יטעמון ושבעה עדנין יחלפון עלך^{עליד} עד
 די תנדע די שליט עליא^q במלכות אנשא
 ולמן די יצבא יתננה³⁰ בה שעתא מלתא
 ספת על נבוכדנצר ומן אנשא טריד
 ועשבא כתורין יאכל ומטל שמיא גשמה

פתגמא ומאמר קדישין שאלתא עד
 דברת די ינדעון חייא די שליט עליא^{עליא} עלאה
 במלכות אנשא^y אנשא^y ולמן די יצבא
 יתננה ושפל אנשים יקים עליה^{עליה} עלה¹⁵ דנה
 חלמא חזית אנה מלכא נבוכדנצר ואנתה
 ואנת בלטשאצר פשרא אמר כל קבל די
 כל חכימי מלכותי לא יכלין פשרא
 להודעתני ואנתה^{ואנתה} ואנת כהל די רוח אלהין
 קדישין בך¹⁶ אדין דניאל די שמה
 בלטשאצר אשתומם כשעה חדה ורעינהי
 יבהלנה ענה מלכא ואמר בלטשאצר
 חלמא ופשרא אל יבהלך ענה בלטשאצר
 ואמר מראי^{מראי} מרי חלמא לשנאיך^{לשנאיך} לשנאיך
 ופשרה לעריך^{לעריך} לערך¹⁷ אילנא די חזית די
 רבה ותקף ורומה ימטא לשמיא וחזותה
 לכל ארעא¹⁸ ועפיה שפיר ואנבה שגיא
 ומזון לכלא בה תחתוהי תדור חיות ברא
 ובענפוהי ישכנן צפרי שמיא¹⁹ אנתה^{אנתה} אנת
 הוא מלכא די רבית ותקפת ורבותך רבת
 ומטת לשמיא ושלטנך לסוף ארעא²⁰ ודי
 חזה מלכא עיר וקדיש נחת מן שמיא
 ואמר גדו אילנא וחבלוהי ברם עקר
 שרשוהי בארעא שבקו ובאסור די פרזל
 ונחש בדתאא די ברא ובטל שמיא
 יצטבע ועם חיות ברא חלקה עד די
 שבעה עדנין יחלפון עלוהי²¹ דנה פשרא
 מלכא וגזרת עליא^{עליא} עלאה היא די מטת על
 מראי^{מראי} מרי מלכא²² ולך טרדין מן אנשא

n Marks an anomalous form.

q We have abandoned or added a ketib/qere relative to BHS. In doing this we agree with L against BHS.

n Marks an anomalous form.

q We have abandoned or added a ketib/qere relative to BHS. In doing this we agree with L against BHS.

n Marks an anomalous form.

q We have abandoned or added a ketib/qere relative to BHS. In doing this we agree with L against BHS.

y Yathir readings in L which we have designated as Qeres when both Dothan and BHS list a Qere.

יד אנש וכתבן לקבל נברשתא על גירא די כתל היכלא די מלכא ומלכא חזה פס ידה די כתבה ⁶ אדין מלכא זיוהי שנוהי ורעינהי¹ יבהלונה וקטרי חרצה משתרין וארכבתה דא לדא נקשן ⁷ קרא מלכא בחיל להעלה לאשפיא ^{כשדיא} כשדאי וגזריא ענה מלכא ואמר לחכימי בבל די כל אנש די יקרה כתבה דנה ופשרה יחונני ארגונא ילבש ^{והמונכא} והמונכא ^{והמניכא} די די דהבא על צוארה ותלתי במלכותא ישלט ^ס ⁸ אדין ^{עללין} עלין כל חכימי מלכא ולא כהלין כתבא למקרא ^{ופשרא} ופשרה להודעה למלכא ⁹ אדין מלכא בלשאצר שגיא מתבהל וזיוהי שנין עלוהי ורברבנוהי משתבשין ¹⁰ מלכתא לקבל מלי מלכא ורברבנוהי לבית משתאי ^{עללת} עלת ענת מלכתא ואמרת מלכא לעלמין חיי אל יבהלוך רעיונד וזיויך אל ישתנו ¹¹ איתי גבר במלכותך די רוח אלהין קדישין בה וביומי אבוך נהירו ושכלתנו וחכמה כחכמת אלהין השתכחת בה ומלכא נבכדנצר אבוך רב חרטמין אשפין כשדאין גזרין הקימה אבוך מלכא ¹² כל קבל די רוח יתירה ומנדע ושכלתנו מפשר חלמין ואחוית אחידן ומשרא קטרין השתכחת בה בדניאל די מלכא שם שמה בלטשאצר

יצטבע עד די שעה כנשרין רבה וטפרוהי כצפרין ³¹ ולקצת יומיה אנה נבוכדנצר עיני לשמיא נטלת ומנדעי עלי יתוב ^{ולעליא} ולעלאה ברכת ולחי עלמא שבחת והדרת די שלטנה שלטן עלם ומלכותה עם דר ודר ³² וכל ^{דארי} דירי ארעא כלה חשיבין וכמצביה עבד בחיל שמיא ^{ודארי} ודירי ארעא ולא איתי די ימחא בידה ויאמר לה מה עבדת ³³ בה זמנא מנדעי יתוב עלי וליקר מלכותי הדרי וזוי יתוב עלי ולי הדברי ורברבני יבעון ועל מלכותי התקנת ורבו יתירה הוספת לי ³⁴ כען אנה נבוכדנצר משבח ומרומם ומהדר למלך שמיא די כל מעבדוהי קשט וארחתה דין ודי מהלכין בגוה יכל להשפלה פ

5 בלשאצר מלכא עבד לחם רב לרברבנוהי אלף ולקבל אלפא חמרא שתה ² בלשאצר אמר בטעם חמרא להיתיה למאני דהבא וכספא די הנפק נבוכדנצר אבוהי מן היכלא די בירושלם וישתון בהון מלכא ורברבנוהי שגלתה ולחנתה ³ באדין היתיו מאני דהבא די הנפקו מן היכלא די בית אלהא די בירושלם ואשתיו בהון מלכא ורברבנוהי שגלתה ולחנתה ⁴ אשתיו חמרא ושבו לאלהי דהבא וכספא נחשא פרזלא אעא ואבנא ⁵ בה שעתה ^{נפקו} נפקה אצבען די

l BHS has been faithful to the Leningrad Codex where there might be a question of the validity of the form and we keep the same form as BHS.

k We read one or more consonants in L differently from BHS.

העדיו מנה²¹ ומן בני אנשא טריד ולבבה עם חיותא שוי¹ שויו¹ ועם ערדיא מדורה עשבא כתורין יטעמונה ומטל שמיא גשמה יצטבע עד די ידע די שליט אלהא עליא¹ עלאה במלכות אנשא ולמן די יצבה יהקים עליה²² עלה ואנתה²² ואנת ברה בלשאצר לא השפלת לבבך כל קבל די כל דנה ידעת²³ ועל מרא שמיא התרוממת ולמאניא די ביתה היתיו¹ קדמיד קדמך ואנתה²⁴ ואנת ורברבינד^y ורברבינד^y שגלתך ולחנתך חמרא שתין בהון ולאליהי כספא ודהבא נחשא פרזלא אעא ואבנא די לא חזין ולא שמעין ולא ידעין שבחת ולאליהא די נשמתך בידה וכל ארחתך לה לא הדרת²⁴ באדין מן קדמוהי שליח¹ פסא די ידא וכתבא דנה רשים²⁵ ודנה כתבא די רשים מנא מנא תקל ופרסין²⁶ דנה פשר מלתא מנא מנה אלהא מלכותך והשלמה²⁷ תקל תקילתה במאזניא והשתכחת חסיר²⁸ פרס פריסת מלכותך ויהיבת למדי ופרס²⁹ באדין אמר בלשאצר והלבישו לדניאל ארגונא¹ והמונכא¹ והמוניכא¹ די דהבא על צוארה והכרוזו עלוהי די להוא שליט תלתא

כען דניאל יתקרי ופשרה יהחווה פ¹³ באדין דניאל העל קדם מלכא ענה מלכא ואמר לדניאל אנתה¹³ אנת הוא דניאל די מן בני גלותא די יהוד די היתי מלכא אבי מן יהוד¹⁴ ושמעת עליך¹⁴ עלך די רוח אלהין בך ונהירו ושכלתנו וחכמה יתירה השתכחת בך¹⁵ וכען העלו קדמי חכימיא אשפיא די כתבה דנה יקרון ופשרה להודעתני ולא כהלין פשר מלתא להחוויה¹⁶ ואנה שמעת עליך¹⁶ עלך די תוכל תיכול^k פשרין למפשר וקטרין למשרא כען הן תוכל¹⁶ תכול כתבא למקרא ופשרה להודעתני ארגונא תלבש¹⁶ והמונכא¹⁶ והמוניכא^k די דהבא על צוארך ותלתא במלכותא תשלט פ

¹⁷ באדין ענה דניאל ואמר קדם מלכא מתנתך לך להוין ונבזביתך לאחרן הב ברם כתבא אקרא למלכא ופשרא אהודענה¹⁸ אנתה¹⁸ אנת מלכא אלהא עליא עלאה מלכותא ורבותא ויקרא והדרה יהב לנבכדנצר אבוך¹⁹ ומן רבותא די יהב לה כל עממיא אמיא ולשניא הוו זאעין¹⁹ זיעין ודחלין מן קדמוהי די הוה צבא הוא קטל ודי הוה צבא הוה מחא ודי הוה צבא הוה מרים ודי הוה צבא הוה משפיל²⁰ וכדי רם לבבה ורוחה תקפת להזדה הנחת מן כרסא מלכותה ויקרה

1 BHS has been faithful to the Leningrad Codex where there might be a question of the validity of the form and we keep the same form as BHS.

y Yathir readings in L which we have designated as Qeres when both Dothan and BHS list a Qere.

1 BHS has been faithful to the Leningrad Codex where there might be a question of the validity of the form and we keep the same form as BHS.

k We read one or more consonants in L differently from BHS.

k We read one or more consonants in L differently from BHS.

יתרמא לגב אריותא⁹ כען מלכא תקים
 אסרא ותרשם כתבא די לא להשניה
 כדת מדי ופרס די לא תעדא¹⁰ כל קבל
 דנה מלכא דריוש רשם כתבא
 ואסרא¹¹ ודניאל כדי ידע די רשים כתבא
 על לביתה וכוין פתיחן לה בעליתה נגד
 ירושלם וזמנין תלתה ביומא הוא ברך על
 ברכוהי ומצללא ומודא קדם אלהה כל
 קבל די הוא עבד מן קדמת
 דנה ם¹² אדין גבריא אלך הרגשו
 והשכחו לדניאל בעא ומתחנן קדם
 אלהה¹³ באדין קריבו ואמרין קדם מלכא
 על אסר מלכא הלא אסר רשמת די כל
 אנש די יבעה מן כל אלה ואנש עד יומין
 תלתין להן מנך מלכא יתרמא לגוב
 אריותא ענה מלכא ואמר יציבא מלתא
 כדת מדי ופרס די לא תעדא¹⁴ באדין ענו
 ואמרין קדם מלכא די דניאל די מן בני
 גלותא די יהוד לא שם עליד¹⁵ עלך מלכא
 טעם ועל אסרא די רשמת וזמנין תלתה
 ביומא בעא בעותה¹⁵ אדין מלכא כדי
 מלתא שמע שגיא באש עלוהי ועל דניאל
 שם בל לשיזבותה ועד מעלי שמשא הוא
 משתדר להצלותה¹⁶ באדין גבריא אלך
 הרגשו על מלכא ואמרין למלכא דע
 מלכא די דת למדי ופרס די כל אסר וקים
 די מלכא יהקים לא להשניה¹⁷ באדין
 מלכא אמר והיתיו לדניאל ורמו לגבא די
 אריותא ענה מלכא ואמר לדניאל אלהך
 די אנתה¹⁸ אנת פלח לה בתדירא הוא

במלכותא³⁰ בה בליליא קטיל בלאשצר
 מלכא כשדיא כשדאה פ

6 ודריוש מדיא^q קבל מלכותא כבר
 שנין שתין ותרתי² שפר קדם דריוש
 והקים על מלכותא לאחשדרפניא מאה
 ועשרין די להון בכל מלכותא³ ועלא
 מנהון סרכין תלתא די דניאל חד מנהון
 די להון אחשדרפניא אלין יהבין להון
 טעמא ומלכא לא להוא נזק⁴ אדין דניאל
 דנה הוא מתנצח על סרכיא
 ואחשדרפניא כל קבל די רוח יתירא בה
 ומלכא עשית להקמותה על כל
 מלכותא⁵ אדין סרכיא ואחשדרפניא הוו
 בעין עלה להשכחה לדניאל מצד
 מלכותא וכל עלה ושחיתה לא יכלין
 להשכחה כל קבל די מהימן הוא וכל שלו
 ושחיתה לא השתכחת עלוהי⁶ אדין
 גבריא אלך אמרין די לא נהשכח לדניאל
 דנה כל עלא להן השכחנה עלוהי בדת
 אלהה ם⁷ אדין סרכיא ואחשדרפניא
 אלן הרגשו על מלכא וכן אמרין לה
 דריוש מלכא לעלמין חיי⁸ אתיעטו כל
 סרכי מלכותא סגניא ואחשדרפניא
 הדבריא ופחותא לקימה קים מלכא
 ולתקפה אסר די כל די יבעה בעו מן כל
 אלה ואנש עד יומין תלתין להן מנך מלכא

n Marks an anomalous form.

q We have abandoned or added a ketib/qere relative to BHS. In doing this we agree with L against BHS.

תתחבל ושלטנה עד סופא²⁸ משיזב ומצל ועבד אתין ותמהין בשמיא ובארעא די שיזיב לדניאל מן יד אריותא²⁹ ודניאל דנה הצלח במלכות דריוש ובמלכות כורש **פרסיא** **פרסאה** פ

7 בשנת חדה לבלאשצר מלך בבל דניאל חלם חזה וחזוי ראשה על משכבה באדין חלמא כתב ראש מלין אמר² ענה דניאל ואמר חזה הוית בחזוי עם ליליא וארו ארבע רוחי שמיא מגיחן לימא רבא³ וארבע חיון רברבן סלקן מן ימא שנין דא מן דא⁴ קדמיתא כאריה וגפיין די נשר לה חזה הוית עד די מריטו גפיה ונטילת מן ארעא ועל רגלין כאנש הקימת ולבב אנש יהיב לה⁵ וארו חיוה אחרי תנינה דמיה לדב ולשטר חד הקמת ותלת עלעין בפמה בין **שנייה שנה** וכן אמריין לה קומי אכלי בשר שגיא⁶ באתר דנה חזה הוית וארו אחרי כנמר ולה גפיין ארבע די עוף על **גביה גבה** וארבעה ראשין לחיותא ושלטן יהיב לה⁷ באתר דנה חזה הוית בחזוי ליליא וארו חיוה **רביעיה רביעאה** דחילה ואימתני ותקיפא יתירא ושנין די פרזל לה רברבן אכלה ומדקה ושאר **ברגליה** רפסה והיא משניה מן כל חיותא די קדמיה וקרנין עשר לה⁸ משתכל הוית בקרניא ואלו קרן אחרי זעירה סלקת **ביניהון ביניהון** ותלת מן

ישיזבנך¹⁸ והיתית אבן חדה ושמת על פם גבא וחתמה מלכא בעזקתה ובעזקת רברבנוהי די לא תשנא צבו בדניאל¹⁹ אדין אזל מלכא להיכלה ובת טות ודחון לא הנעל קדמוהי ושנתה גדת עלוהי²⁰ באדין מלכא בשפרפרא יקום בנגהא ובהתבהלה לגבא די אריותא אזל²¹ וכמקרבה לגבא לדניאל בקל עציב זעק ענה מלכא ואמר לדניאל דניאל עבד אלהא חיא אלהך די **אנתה אנת** פלח לה בתדירא היכל לשיזבותך מן אריותא²² אדין דניאל עם מלכא מלל מלכא לעלמין חיי²³ אלהי שלח מלאכה וסגר פם אריותא ולא חבלוני כל קבל די קדמוהי זכו השתכחת לי ואף **קדמיך קדמך** מלכא חבולה לא עבדת²⁴ באדין מלכא שגיא טאב עלוהי ולדניאל אמר להנסקה מן גבא והסק דניאל מן גבא וכל חבל לא השתכח בה די הימן באלהה²⁵ ואמר מלכא והיתיו גבריא אלך די אכלו קרצוהי די דניאל ולגב אריותא רמו אנון בניהון ונשיהון ולא מטו לארעית גבא עד די שלטו בהון אריותא וכל גרמיהון הדקו²⁶ באדין דריוש מלכא כתב לכל עממיא אמיא ולשניא די **דאריין דירין** בכל ארעא שלמכון ישגא²⁷ מן קדמי שים טעם די בכל שלטן מלכותי להון **זאעין זיעין** ודחלין מן קדם אלהה די דניאל די הוא אלהא חיא וקים לעלמין ומלכותה די לא

ליצבא על חיותא רביעיתא די הות שניה
 מן כלהון כלהין דחילה יתירה שניה שנה די
 פרזל וטפריה די נחש אכלה מדקה
 ושאר א ברגליה¹ רפסה²⁰ ועל קרניא
 עשר די בראשה ואחרי די סלקת ונפלו
 ונפלה מן קדמיה קדמה תלת וקרנא דכן
 ועינין לה ופס ממלל רברבן וחזוה רב מן
 חברתה²¹ חזה הוית וקרנא דכן עבדה
 קרב עם קדישין ויכלה להון²² עד די
 אתה עתיק יומיא ודינא יהב לקדישי
 עליונין זמנא מטה ומלכותא החסנו
 קדישין²³ כן אמר חיותא רביעיתא מלכו
 רביעיא רביעאה תהוא בארעא די תשנא מן
 כל מלכותא ותאכל כל ארעא ותדושנה
 ותדקנה²⁴ וקרניא עשר מנה מלכותה
 עשרה מלכין יקמון ואחרן יקום אחריהון
 והוא ישנא מן קדמיה ותלתה מלכין
 יהשפל²⁵ ומלין לצד עליא עלאה ימלל
 ולקדישי עליונין יבלא ויסבר להשניה
 זמנין ודת ויתיהבון בידה עד עדן ועדנין
 ופלא עדן²⁶ ודינא יתב ושלטנה יהעדון
 להשמדה ולהובדה עד סופא²⁷ ומלכותה
 ושלטנא ורבותא די מלכות תחות כל
 שמיא יהיבת לעם קדישי עליונין מלכותה
 מלכות עלם וכל שלטניא לה יפלחון
 וישתמעון²⁸ עד כה סופא די מלתא אנה
 דניאל שגיארעיוני יבהלני וזיוי ישתנון
 עלי ומלתא בלבי נטרתי פ

קרניא קדמיתא אתעקרו אתעקרה מן קדמיה
 קדמה ואלו עינין כעיני אנשא בקרנא דא
 ופס ממלל רברבן⁹ חזה הוית עד די
 כרסון רמיו ועתיק יומין יתב לבושה כתלג
 חור ושער ראשה כעמר נקא כרסיה
 שביבין די נור גלגלוהי נור דלק¹⁰ נהר די
 נור נגד ונפק מן קדמוהי אלף אלפים אלפין
 ישמשונה ורבו רבון רבון קדמוהי יקומון
 דינא יתב וספרין פתיחו¹¹ חזה הוית
 באדין מן קל מליא רברבתא די קרנא
 ממללה חזה הוית עד די קטילת חיותא
 והובד גשמה ויהיבת ליקדת
 אשא¹² ושאר חיותא העדיו שלטנהון
 וארכה בחיין יהיבת להון עד זמן
 ועדן¹³ חזה הוית בחזוי ליליא וארו עם
 ענני שמיא כבר אנש אתה הוה ועד
 עתיק יומיא מטה וקדמוהי
 הקרבוהי¹⁴ ולה יהיב שלטן ויקר ומלכו
 וכל עממיא אמיא ולשניא לה יפלחון
 שלטנה שלטן עלם די לא יעדה ומלכותה
 די לא תתחבל פ
¹⁵ אתכרית רוחי אנה דניאל בגוא נדנה
 וחזוי ראשי יבהלני¹⁶ קרבת על חד מן
 קאמיא ויציבא אבעא מנה על כל דנה
 ואמר לי ופשר מליא יהודעני¹⁷ אלין
 חיותא רברבתא די אנין ארבע ארבעה
 מלכין יקומון מן ארעא¹⁸ ויקבלון
 מלכותא קדישי עליונין ויחסנון מלכותא
 עד עלמא ועד עלם עלמא¹⁹ אדין צבית

1 BHS has been faithful to the Leningrad Codex where there might be a question of the validity of the form and we keep the same form as BHS.

מקדשו¹² וצבא תנתן על התמיד בפשע ותשלך אמת ארצה ועשתה והצליחה¹³ ואשמעה אחד קדוש מדבר ויאמר אחד קדוש לפלמוני המדבר עד מתי החזון התמיד והפשע שמים תת וקדש וצבא מרמס¹⁴ ויאמר אלי עד ערב בקר אלפים ושלש מאות ונצדק קדש¹⁵ ויהי בראתי אני דניאל את החזון ואבקשה בינה והנה עמד לנגדי כמראה גבר¹⁶ ואשמע קול אדם בין אולי ויקרא ויאמר גבריאל הבן להלז את המראה¹⁷ ויבא אצל עמדי ובבאו נבעתי ואפלה על פני ויאמר אלי הבן בן אדם כי לעת קץ החזון¹⁸ ובדברו עמי נרדמתי על פני ארצה ויגע בי ויעמידני על עמדי¹⁹ ויאמר הנני מודיעך את אשר יהיה באחרית הזעם כי למועד קץ²⁰ האיל אשר ראית בעל הקרנים מלכי מדי ופרס²¹ והצפיר השעיר מלך יון והקרן הגדולה אשר בין עיניו הוא המלך הראשון²² והנשברת ותעמדנה ארבע תחתיה ארבע מלכיות מגוי יעמדנה ולא בכחו²³ ובאחרית מלכותם כהתם הפשעים יעמד מלך עז פנים ומבין חידות²⁴ ועצם כחו ולא בכחו ונפלאות ישחית והצליח ועשה והשחית עצומים ועם קדשים²⁵ ועל שכלו והצליח מרמה בידו ובלבבו יגדיל ובשלוה ישחית רבים ועל שר שרים יעמד ובאפס יד

8 בשנת שלוש למלכות בלאשצר המלך חזון נראה אלי אני דניאל אחרי הנראה אלי בתחלה² ואראה בחזון ויהי בראתי ואני בשושן הבירה אשר בעילם המדינה ואראה בחזון ואני הייתי על אובל אולי³ ואשא עיני ואראה והנה איל אחד עמד לפני האבל ולו קרנים והקרנים גבהות והאחת גבהה מן השנית והגבהה עלה באחרונה⁴ ראיתי את האיל מנגח ימה וצפונה ונגבה וכל חיות לא יעמדו לפניו ואין מציל מידו ועשה כרצונו והגדיל⁵ ואני הייתי מבין והנה צפיר העזים בא מן המערב על פני כל הארץ ואין נוגע בארץ והצפיר קרן חזות בין עיניו⁶ ויבא עד האיל בעל הקרנים אשר ראיתי עמד לפני האבל וירץ אליו בחמת כחו⁷ וראיתיו מגיע אצל האיל ויתמרמר אליו ויך את האיל וישבר את שתי קרניו ולא היה כח באיל לעמד לפניו וישליכהו ארצה וירמסהו ולא היה מציל לאיל מידו⁸ וצפיר העזים הגדיל עד מאד וכעצמו נשברה הקרן הגדולה ותעלנה חזות ארבע תחתיה לארבע רוחות השמים⁹ ומן האחת מהם יצא קרן אחת מצעירה ותגדל יתר אל הנגב ואל המזרח ואל הצבי¹⁰ ותגדל עד צבא השמים ותפל ארצה מן הצבא ומן הכוכבים ותרמסם¹¹ ועד שר הצבא הגדיל וממנו הרים הורם התמיד והשלך מכון

ישבר²⁶ ומראה הערב והבקר אשר
 נאמר אמת הוא ואתה סתם החזון כי
 לימים רבים²⁷ ואני דניאל נהייתי ונחליתי
 ימים ואקום ואעשה את מלאכת המלך
 ואשתומם על המראה ואין מבין פ

9 בשנת אחת לדריוש בן אחשורוש
 מזרע מדי אשר המלך על מלכות
 כשדים² בשנת אחת למלכו אני דניאל
 בינתי בספרים מספר השנים אשר היה
 דבר יהוה אל ירמיה הנביא למלאות
 לחרבות ירושלם שבעים שנה³ ואתנה
 את פני אל אדני האלהים לבקש תפלה
 ותחנונים בצום ושק ואפר⁴ ואתפללה
 ליהוה אלהי ואתודה ואמרה אנא אדני
 האל הגדול והנורא שמר הברית והחסד
 לאהביו ולשמרי מצותיו⁵ חטאנו ועוינו
והרשענו הרשענו ומרדנו וסור ממצותך
 וממשפטיך⁶ ולא שמענו אל עבדיך
 הנביאים אשר דברו בשמך אל מלכינו
 שרינו ואבתינו ואל כל עם הארץ⁷ לך
 אדני הצדקה ולנו בשת הפנים כיום הזה
 לאיש יהודה וליושבי ירושלם ולכל
 ישראל הקרבים והרחקים בכל הארצות
 אשר הדחתם שם במעלם אשר מעלו
 בך⁸ יהוה לנו בשת הפנים למלכינו
 לשרינו ולאבתינו אשר חטאנו לך⁹ לאדני
 אלהינו הרחמים והסלחות כי מרדנו
 בו¹⁰ ולא שמענו בקול יהוה אלהינו

ללכת בתורתיו אשר נתן לפנינו ביד
 עבדיו הנביאים¹¹ וכל ישראל עברו את
 תורתך וסור לבלתי שמוע בקלך ותתך
 עלינו האלה והשבעה אשר כתובה
 בתורת משה עבד האלהים כי חטאנו
 לו¹² ויקם את **דבריו דברו** אשר דבר עלינו
 ועל שפטינו אשר שפטונו להביא עלינו
 רעה גדלה אשר לא נעשתה תחת כל
 השמים כאשר נעשתה
 בירושלם¹³ כאשר כתוב בתורת משה
 את כל הרעה הזאת באה עלינו ולא
 חלינו את פני יהוה אלהינו לשוב מעוננו
 ולהשכיל באמתך¹⁴ וישקד יהוה על
 הרעה ויביאה עלינו כי צדיק יהוה אלהינו
 על כל מעשיו אשר עשה ולא שמענו
 בקלו¹⁵ ועתה אדני אלהינו אשר הוצאת
 את עמך מארץ מצרים ביד חזקה ותעש
 לך שם כיום הזה חטאנו רשענו¹⁶ אדני
 ככל צדקתך ישב נא אפך וחמתך מעירך
 ירושלם הר קדשך כי בחטאינו ובעונות
 אבתינו ירושלם ועמך לחרפה לכל
 סביבתינו¹⁷ ועתה שמע אלהינו אל
 תפלת עבדך ואל תחנוניו והאר פניך על
 מקדשך השמים למען אדני¹⁸ הטה אלהי
 אזנד ושמע **פקחה פקה** עינד וראה
 שממתינו והעיר אשר נקרא שמך עליה
 כי לא על צדקתינו אנחנו מפילים
 תחנונינו לפניך כי על רחמך
 הרבים¹⁹ אדני שמעה אדני סלחה אדני
 הקשיבה ועשה אל תאחר למענד אלהי

ישבר²⁶ ומראה הערב והבקר אשר
 נאמר אמת הוא ואתה סתם החזון כי
 לימים רבים²⁷ ואני דניאל נהייתי ונחליתי
 ימים ואקום ואעשה את מלאכת המלך
 ואשתומם על המראה ואין מבין פ

9 בשנת אחת לדריוש בן אחשורוש
 מזרע מדי אשר המלך על מלכות
 כשדים² בשנת אחת למלכו אני דניאל
 בינתי בספרים מספר השנים אשר היה
 דבר יהוה אל ירמיה הנביא למלאות
 לחרבות ירושלם שבעים שנה³ ואתנה
 את פני אל אדני האלהים לבקש תפלה
 ותחנונים בצום ושק ואפר⁴ ואתפללה
 ליהוה אלהי ואתודה ואמרה אנא אדני
 האל הגדול והנורא שמר הברית והחסד
 לאהביו ולשמרי מצותיו⁵ חטאנו ועוינו
והרשענו הרשענו ומרדנו וסור ממצותך
 וממשפטיך⁶ ולא שמענו אל עבדיך
 הנביאים אשר דברו בשמך אל מלכינו
 שרינו ואבתינו ואל כל עם הארץ⁷ לך
 אדני הצדקה ולנו בשת הפנים כיום הזה
 לאיש יהודה וליושבי ירושלם ולכל
 ישראל הקרבים והרחקים בכל הארצות
 אשר הדחתם שם במעלם אשר מעלו
 בך⁸ יהוה לנו בשת הפנים למלכינו
 לשרינו ולאבתינו אשר חטאנו לך⁹ לאדני
 אלהינו הרחמים והסלחות כי מרדנו
 בו¹⁰ ולא שמענו בקול יהוה אלהינו

ובינה לו במראה ² בימים ההם אני דניאל
 הייתי מתאבל שלשה שבועים ימים ³ לחם
 חמדות לא אכלתי ובשר ויין לא בא אל
 פי וסוך לא סכתי עד מלאת שלשת
 שבועים ימים פ
⁴ וביום עשרים וארבעה לחדש הראשון
 ואני הייתי על יד הנהר הגדול הוא
 חדקל ⁵ ואשא את עיני וארא והנה איש
 אחד לבוש בדים ומתניו חגרים בכתם
 אופז ⁶ וגויתו כתרשיש ופניו כמראה ברק
 ועיניו כלפידי אש וזרעתי ומרגלתי כעין
 נחשת קלל וקול דבריו כקול
 המון ⁷ וראיתי אני דניאל לבדי את
 המראה והאנשים אשר היו עמי לא ראו
 את המראה אבל חרדה גדלה נפלה
 עליהם ויברחו בהחבא ⁸ ואני נשארתי
 לבדי ואראה את המראה הגדלה הזאת
 ולא נשאר בי כח והודי נהפך עלי
 למשחית ולא עצרתי כח ⁹ ואשמע את
 קול דבריו וכשמעי את קול דבריו ואני
 הייתי נרדם על פני ופני ארצה ¹⁰ והנה יד
 נגעה בי ותניעני על ברכי וכפות
 ידי ¹¹ ויאמר אלי דניאל איש חמדות הבן
 בדברים אשר אנכי דבר אליך ועמד על
 עמדך כי עתה שלחתי אליך ובדברו עמי
 את הדבר הזה עמדתי מרעיד ¹² ויאמר
 אלי אל תירא דניאל כי מן היום הראשון
 אשר נתת את לבך להבין ולהתענות לפני
 אלהיך נשמעו דבריך ואני באתי

כי שמך נקרא על עירך ועל עמך ²⁰ ועוד
 אני מדבר ומתפלל ומתודה חטאתי
 וחטאת עמי ישראל ומפיל תחנתי לפני
 יהוה אלהי על הר קדש אלהי ²¹ ועוד אני
 מדבר בתפלה והאיש גבריאל אשר
 ראיתי בחזון בתחלה מעף ביעף נגע אלי
 כעת מנחת ערב ²² ויבן וידבר עמי ויאמר
 דניאל עתה יצאתי להשכילך
 בינה ²³ בתחלת תחנוניך יצא דבר ואני
 באתי להגיד כי חמודות אתה ובין בדבר
 והבן במראה ²⁴ שבועים שבועים נחתך על
 עמך ועל עיר קדשך לכלא הפשע ולחתם
 ולהתם ^{חטאות} חטאת ולכפר עון ולהביא
 צדק עלמים ולחתם חזון ונביא ולמשח
 קדש קדשים ²⁵ ותדע ותשכל מן מצא
 דבר להשיב ולבנות ירושלם עד משיח
 נגיד שבועים שבעה ושבעים ששים ושנים
 תשוב ונבנתה רחוב וחרוץ ובצוק
 העתים ²⁶ ואחרי השבעים ששים ושנים
 יכרת משיח ואין לו והעיר והקדש ישחית
 עם נגיד הבא וקצו בשטף ועד קץ
 מלחמה נחרצת שממות ²⁷ והגביר ברית
 לרבים שבוע אחד וחצי השבוע ישבית
 זבח ומנחה ועל כנף שקוצים משמם ועד
 כלה ונחרצה תתך על שמם פ

10 בשנת שלוש לכורש מלך פרס דבר
 נגלה לדניאל אשר נקרא שמו בלטשאצר
 ואמת הדבר וצבא גדול ובין את הדבר

יון³ ועמד מלך גבור ומשל ממשל רב
 ועשה כרצונו⁴ וכעמדו תשבר מלכותו
 ותחץ לארבע רוחות השמים ולא
 לאחריתו ולא כמשלו אשר משל כי
 תנתש מלכותו ולאחרים מלבד
 אלה⁵ ויחזק מלך הנגב ומן שריו ויחזק
 עליו ומשל ממשל רב ממשלתו⁶ ולקץ
 שנים יתחברו ובת מלך הנגב תבוא אל
 מלך הצפון לעשות מישרים ולא תעצר
 כוח הזרוע ולא יעמד זורעו ותנתן היא
 ומביאה והילדה ומחזקה בעתים⁷ ועמד
 מנצר שרשיה כנו ויבא אל החיל ויבא
 במעוז מלך הצפון ועשה בהם
 והחזיק⁸ וגם אלהיהם עם נסכיהם עם
 כלי חמדתם כסף וזהב בשבי יבא מצרים
 והוא שנים יעמד ממלך הצפון⁹ ובא
 במלכות מלך הנגב ושב אל אדמתו¹⁰ **ובנו**
ובניו יתגרו ואספו המון חילים רבים ובא
 בוא ושטף ועבר וישב **ויתגר** **ויתגרה** עד
מעזה **מעזו**¹¹ ויתמרמר מלך הנגב ויצא
 ונלחם עמו עם מלך הצפון והעמיד המון
 רב ונתן ההמון בידו¹² ונשא ההמון **ירום**
ורם לבבו והפיל רבאות ולא יעזו¹³ ושב
 מלך הצפון והעמיד המון רב מן הראשון
 ולקץ העתים שנים יבוא בוא בחיל גדול
 וברכוש רב¹⁴ ובעתים ההם רבים יעמדו
 על מלך הנגב ובני פריצי עמד ינשאו
 להעמיד חזון ונכשלו¹⁵ ויבא מלך הצפון
 וישפך סוללה ולכד עיר מבצרות זרעות

בדבריך¹³ ושר מלכות פרס עמד לנגדי
 עשרים ואחד יום והנה מיכאל אחד
 השרים הראשנים בא לעזרני ואני נותרתי
 שם אצל מלכי פרס¹⁴ ובאתי להבינך את
 אשר יקרה לעמך באחרית הימים כי עוד
 חזון לימים¹⁵ ובדברו עמי כדברים האלה
 נתתי פני ארצה ונאלמתי¹⁶ והנה כדמות
 בני אדם נגע על שפתי ואפתח פי
 ואדברה ואמרה אל העמד לנגדי אדני
 במראה נהפכו צירי עלי ולא עצרתי
 כח¹⁷ והיך יוכל עבד אדני זה לדבר עם
 אדני זה ואני מעתה לא יעמד בי כח
 ונשמה לא נשארה בי¹⁸ ויסף ויגע בי
 כמראה אדם ויחזקני¹⁹ ויאמר אל תירא
 איש חמדות שלום לך חזק וחזק ובדברו^k
 עמי התחזקתי ואמרה ידבר אדני כי
 חזקתני²⁰ ויאמר הידעת למה באתי אליך
 ועתה אשוב להלחם עם שר פרס ואני
 יוצא והנה שר יון בא²¹ אבל אגיד לך את
 הרשום בכתב אמת ואין אחד מתחזק
 עמי על אלה כי אם מיכאל שרכם פ

11 ואני בשנת אחת לדריוש המדי
 עמדי למחזיק ולמעוז לו² ועתה אמת
 אגיד לך הנה עוד שלשה מלכים עמדים
 לפרס והרביעי יעשיר עשר גדול מכל
 וכחזקתו בעשרו יעיר הכל את מלכות

k We read one or more consonants in L differently from BHS.

על ברית קדש ועשה ושב
 לארצו²⁹ למועד ישוב ובא בנגב ולא
 תהיה כראשנה וכאחרנה³⁰ ובאו בו ציים
 כתים ונכאה ושב וזעם על ברית קודש
 ועשה ושב ויבן על עזבי ברית
 קדש³¹ וזרעים ממנו יעמדו וחללו
 המקדש המעוז והסירו התמיד ונתנו
 השקוץ משומם³² ומרשיעי ברית יחניף
 בחלקות ועם ידעי אלהיו יחזקו
 ועשו³³ ומשכילי עם יבינו לרבים ונכשלו
 בחרב ובלהבה בשבי ובבזה
 ימים³⁴ ובהכשלים יעזרו עזר מעט ונלוו
 עליהם רבים בחלקקות³⁵ ומן
 המשכילים יכשלו לצרוף בהם ולברר
 וללבן עד עת קץ כי עוד למועד³⁶ ועשה
 כרצונו המלך ויתרומם ויתגדל על כל אל
 ועל אל אלים ידבר נפלאות והצליח עד
 כלה זעם כי נחרצה נעשתה³⁷ ועל אלהי
 אבתיו לא יבין ועל חמדת נשים ועל כל
 אלוה לא יבין כי על כל יתגדל³⁸ ולאֵלה
 מעזים על כנו יכבד ולאֵלוה אשר לא
 ידעהו אבתיו יכבד בזהב ובכסף ובאבן
 יקרה ובחמדות³⁹ ועשה למבצרי מעזים
 עם אלוה נכר אשר **הכיר** **יכיר** ירבה כבוד
 והמשילים ברבים ואדמה יחלק
 במחיר⁴⁰ ובעת קץ יתנגח עמו מלך הנגב
 וישתער עליו מלך הצפון ברכב ובפרשים
 ובאניות רבות ובא בארצות ושטף
 ועבר⁴¹ ובא בארץ הצבי ורבות יכשלו

הנגב לא יעמדו ועם מבחריו ואין כח
 לעמד¹⁶ ויעש הבא אליו כרצונו ואין
 עומד לפניו ויעמד בארץ הצבי וכלה
 בידו¹⁷ וישם פניו לבוא בתקף כל מלכותו
 וישרים עמו ועשה ובת הנשים יתן לו
 להשחיתה ולא תעמד ולא לו
 תהיה¹⁸ **וישב** **וישם** פניו לאיים ולכד רבים
 והשבית קצין חרפתו לו בלתי חרפתו
 ישיב לו¹⁹ וישב פניו למעוזי ארצו ונכשל
 ונפל ולא ימצא²⁰ ועמד על כנו מעביר
 נוגש הדר מלכות ובימים אחדים ישבר
 ולא באפים ולא במלחמה²¹ ועמד על כנו
 נבזה ולא נתנו עליו הוד מלכות ובא
 בשלוחה והחזיק מלכות
 בחלקקות²² וזרעות השטף ישטפו
 מלפניו וישברו וגם נגיד ברית²³ ומן
 התחברות אליו יעשה מרמה ועלה ועצם
 במעט גוי²⁴ בשלוחה ובמשמני מדינה יבוא
 ועשה אשר לא עשו אבתיו ואבות אבתיו
 בזה ושלל ורכוש להם יבזור ועל מבצרים
 יחשב מחשבתי ועד עת²⁵ ויער כחו
 ולבבו על מלך הנגב בחיל גדול ומלך
 הנגב יתגרה למלחמה בחיל גדול ועצום
 עד מאד ולא יעמד כי יחשבו עליו
 מחשבות²⁶ ואכלי פת בגו ישברוהו וחילו
 ישטוף ונפלו חללים רבים²⁷ ושניהם
 המלכים לבבם למרע ועל שלחן אחד כזב
 ידברו ולא תצלח כי עוד קץ
 למועד²⁸ וישב ארצו ברכוש גדול ולבבו

וככלות נפץ יד עם קדש תכלינה כל
 אלה⁸ ואני שמעתי ולא אבין ואמרה אדני
 מה אחרית אלה פ
⁹ ויאמר לך דניאל כי סתמים וחתמים
 הדברים עד עת קץ¹⁰ יתבררו ויתלבנו
 ויצרפו רבים והרשיעו רשעים ולא יבינו
 כל רשעים והמשכלים יבינו¹¹ ומעת
 הוסר התמיד ולתת שקוץ שמש ימים
 אלף מאתים ותשעים¹² אשרי המחכה
 ויגיע לימים אלף שלש מאות שלשים
 וחמשה¹³ ואתה לך לקץ ותנוח ותעמד
 לגרלך לקץ הימין

End of Daniel

ואלה ימלטו מידו אדום ומואב וראשית
 בני עמון⁴² וישלח ידו בארצות וארץ
 מצרים לא תהיה לפליטה⁴³ ומשל
 במכמני הזהב והכסף ובכל חמדות
 מצרים ולבים וכשים במצעדיו⁴⁴ ושמעות
 יבהלהו ממזרח ומצפון ויצא בחמא גדלה
 להשמיד ולהחרים רבים⁴⁵ ויטע אהלי
 אפדנו בין ימים להר צבי קדש ובא עד
 קצו ואין עוזר לו

12 ובעת ההיא יעמד מיכאל השר
 הגדול העמד על בני עמך והיתה עת צרה
 אשר לא נהיתה מהיות גוי עד העת
 ההיא ובעת ההיא ימלט עמך כל הנמצא
 כתוב בספר² ורבים מישני אדמת עפר
 יקיצו אלה לחיי עולם ואלה לחרפות
 לדראון עולם ס³ והמשכלים יזהרו
 כזהר הרקיע ומצדיקי הרבים ככוכבים
 לעולם ועד פ
⁴ ואתה דניאל סתם הדברים וחתם הספר
 עד עת קץ ישטטו רבים ותרבה
 הדעת⁵ וראיתי אני דניאל והנה שנים
 אחרים עמדים אחד הנה לשפת היאר
 ואחד הנה לשפת היאר⁶ ויאמר לאיש
 לבוש הבדים אשר ממעל למימי היאר עד
 מתי קץ הפלאות⁷ ואשמע את האיש
 לבוש הבדים אשר ממעל למימי היאר
 וירם ימינו ושמאלו אל השמים וישבע
 בחי העולם כי למועד מועדים וחצי

The Westminster Leningrad Codex

Version 4.16

Daniel

Attributed to:

Shemu'el ben Ya'akov
Aharon ben-Mosheh ben-Asher
ca 1008

Active maintenance of machine-readable version:

Stephen K. Salisbury, Editor
steve@grovescenter.org

Kirk E. Lowery, Senior editor
kirk@grovescenter.org

Transcription to Unicode/XML:

Christopher V. Kimball
transcriber@tanach.us

Edition:

Unicode/XML Westminster Leningrad Codex

<http://www.tanach.us/Tanach.xml>

Transcribed by WLC2XML of 6 Jun 2010 at 01 Jun 2012 @ 10:24.08. Build number:
23.0. Converted to ODT by XML2ODT.xml dated 22 Dec 2010 on 2012.06.01-10.27.
Build number: 23.0 . 19 pages. Layout: Full; Content: Consonants.

This document is in the public domain.